

RAUMA-REPOLA DIVING CLUB - RRDC

O-rensija

Jäsentiedote 4/05 - marraskuu

Internet: <http://welcome.to/rrdc>

sähköpostilista: rrdc@ae.tut.fi

Pikkujoulut 10.12.2005

TÄSSÄ LEHDESSÄ MM.:

- VUOSIKOKOUSKUTSU
- KOULUTUSUUTISIA
- MATKATARINOITA NORJASTA JA VÄHÄN KAUEMPAAKIN
- ENSILUMILEIRIN RAPORTTI
- VAPAASUKELLUSKUULUMISIA

Kuvassa TosiSukeltaja alias Jyrki. Kuva Marko Rantala.

Puheenjohtajan palsta

Tervehdys sukeltajat!

Talvi on tulossa ja seuran toimintakalenterissa alkaa olla tosi vähän tapahtumia. Syyskokous ja pikkujoulut ovat vielä edessä ja toivoisinkin näkeväni paljon sekä vanhempia että uudempia seuralaisia molemmissa tilaisuuksissa. Syyskokouksen tärkeimmät tehtävät ovat seuran ensivuoden talousarvion ja toimintasuunnitelman hyväksyminen ja uuden hallituksen valitseminen. Kannattaa tulla vaikuttamaan seuran asioihin!

Seuran syyskokous järjestetään perinteiseen tapaan Kalevan uimahallin kerhuhuoneella, **lauantaina 10.12.2005**. Varsinainen kokouskutsu on toisaalla tässä lehdessä, samoin kuin kutsu seuran pikkujouluun.

Tämä O-renkaan numero on viimeinen, jonka kasaamisen on hoitanut Antti Nissinen. Suuret kiitokset Antille vuosien aherruksesta lehden parissa - O-renkaan asema

sekä seuramme identiteetin ylläpitämisessä että tiedonvälittämisessä on erittäin tärkeä. Antin luovuttua sukellusharrastuksesta jo jokin aika sitten, O-renkaan tekemisestä luopuminen ei varsinaisesti tullut suurena yllätyksenä. O-renkaan ilmestyminen jatkuu kuitenkin ensi vuonna uuden tekijän voimin.

Syysterveisin,

Jari Leppäkoski

Päätoimittajan jäähyväiset

Terve mieheen ja naiseen!

Nyt on tullut se aika, että O-renkaan päätoimittaja vaihtuu ja uudet tuulet alkavat puhaltamaan. Oma laitesukellusurani kariutui painekammiokeikkoihin ja muihin muutoksiin elämässä. Nyt on aika hakea uusia haasteita ja hallittuja riskejä muilta alueilta. Kiitoksia kaikille juttujen kirjoittajille,

joita olen lähestynyt välillä hieman tyylläkin käsialalla takarajojen paukkuessa. Toivottavasti kaikki kuitenkin antoivat anteeksi lukiessaan juttujaan lehdestä.

Onnea uudelle päätoimittajalle ja olkaa kilttejä hänelle!

Kiitos ja Anteeksi :-)

Antti

Pikkujoulut 10.12.05

- **MITÄ:** Tunnetusti tunnelmalliset ja railakkaat RRDC:n pikkujoulut!
- **MILLOIN:** 10.12.2003 KLO 18:00
- **MISSÄ:** Talviuimareiden saunalla tietysti, kuten viimeksikin ja sitä aiemmin ja sitä edellisellä kerralla...
- **KUKA JÄRJESTÄÄ:** Anne järjestää ja nakittaa muita.
- **MIHIN JA MILLOIN ILMOITTAUDUTAAN:** Ilmoittaudu Annelle viimeistään 30.11.2003

Illan onnistumisen varmistamiseksi varustaudu seuraavasti:

- Glögipurkki (ettei tartte vahingossa juoda raakana loppuillasta). Glögin terästystarpeet järjestäjän toimesta.
- Pikkupaketti joulupukin konttiin
- Saunavehkeet: pyyhe, uikkarit, jotkut läpyskät jalkaan
- Suositeltavia: Pipo, korvaläpät (karvalakissa kaikki samassa), villasukat ja sormikkaat. Näin varmistat ylälauteen kuninkaan paikan.

Anne

Vuosikokouskutsu

Seuran sääntömääräinen syyskokous järjestetään **lauantaina 10.12.2005 klo 10:30 Tampereen uintikeskuksen (Kalevan uimahallin) kerhohuoneessa 52.** Tilaisuus aloitetaan kahvilla ja munkilla, ja siitä sitten jatketaan sääntöjen määräämässä järjestyksessä eteenpäin. Tervetuloa runsaslukuisesti paikalle tapaamaan tuttuja ja vaikuttamaan seuran toimintaan.

Esityslistalla olevat asiat:

- Toimintasuunnitelma
- Talousarvio
- Liittymis-, jäsen-, kannattajajäsen ja kurssimaksut
- Puheenjohtajan valinta
- Hallituksen valinta
- Tilintarkastajien valinta

Hallitus

Koulutusrintaman uutisia

Edellisen O-renkaan jälkeen käväisin Anne Vesan ja Timo Hassisen kanssa kanssa Norjassa luolasukelluskurssilla. Reissu oli erittäin jännä ja tapahtumarikas! Jossain päin tätä samaa lehteä pitäisi olla kirjoittamani tarina keikasta. Check it out, folks...

Tämän vuoden kuivapukukurssit jatkuvat avovesillä. Uusia kurssin läpäisseitä sankareita ovat Erkka Uttu sekä Sami Kiviaho. Onnittelut!

Norppakouluttajana kunnostautunut Joonas Järvelä on saanut suoritettua snorkkelisukelluskouluttajakurssin (olipa sanahirviö...) Suuret onnittelut!! Kurssilla keskitytään lähinnä nuorten kanssa toimimiseen. Kohtapuoliin norpparyhmästä pystyy jatkamaan luontevasti seuraavalle tasolle ja suorittaa vaikkapa snorkkelisukellus-

kurssieja. Mahdollisesti myös aikuisille suunnattuja 'intensiivikursseja' tulee jossain vaiheessa seuran ohjelmaan. Mikäpä sen hienompaa kuin pakata räpylät ja maski laukkuun ja suunnata kohti etelän koralliriuttoja ☺

Edellisessä O-renkaassa uumoi-
lemanani laitesukelluksen syventävä
jatkokurssi ei tule olemaan
ohjelmassa enää tämän vuoden
puolella. Toivottavasti kurssi kuitenkin
saadaan käyntiin ennen ensi vuoden
avovesikautta.

Oikein mukavaa ja turvallista
avantosukelluskautta!

Reimari

Norppa-asiaa!

Heipä hei norpat!

Tätä kirjoittaessa odotellaan jo innolla norpparalliin lähtöä; kun te luette tätä, ollaankin jo tultu takaisin kotiin. Toivottavasti reissu menee hyvin, kirjoitellaan siitä lisää sitten seuraavaan lehteen! Muuten syksyn treenikausi on mennyt paremmin kuin hyvin, ainakin näin ohjaajien kannalta. Norpat ovat olleet ihanan aktiivisesti paikalla ja muutenkin touhu on ollut iloista ja norpat ovat kannustaneet toisiaan. Jatketaan samaan malliin!

Loppukauden ohjelmassa ei pitäisi mitään spesiaalia olla, eihän tässä enää olekaan montaa kertaa ennen pikkujouluja 4.12. Keilausreissun

olemme siirtäneet kevään puolelle, ohjaajillakin on silloin paremmin aikaa. Toiseksi viimeisellä kerralla eli 27.11 on mahdollisuus korvalla norpan taitoradasta puuttumaan jääneitä tehtäviä, mikäli tarpeen.

Rauhallista ja mukavaa joulunodotusta!

**Laura, Annika,
Joonas, Niko ja
Antti**

Ensilumileirin tunnelmia. Kuva Marko Rantala.

Syvällä tunturin sisällä, pimeässä Peik(o)n luolassa

Kurssilla Reiman lisäksi Anne Vesa ja Timo Hassinen. Kouluttajana Peik Joutsen.

”Kyllä mä nyt oon hereillä, ku kerta soittit” totesi Timo varsin narkästyneenä, kun rimpautin hänelle viideltä aamulla. Olisi pitänyt startata kohti Vaasasta lähtevää lauttaa, mutta jostain syystä Timo oli elänyt uskossa, että lähtö olisi vasta iltapäivällä. Mitäs muuta voi mies siinä tilanteessa tehdä kuin vetää

housut jalkaan ja siirtyä erittäin nopeasti Raholasta keskustaan pistämään loput kamat läjään ja tunkemaan niitä jo valmiiksi täyteen pakuun. Liikkeelle lähdettiin vaivaiset puoli tuntia myöhässä!!!

Olimme siis lähdössä kohti Mo I Ranan lähellä, Norjassa, sijaitsevaa Pluran laaksoa. Siellä piti olla Peik Joutsenen vetämä Cave diver (IANTD) kurssi (aikaisemmin Full cave). Peik oli seikkaillut paikalla jo kaksi viikkoa, jolloin hän itse oli

Tuosta lähtee reitti tunturin sisään. Kuva Timo Hassinen.

suorittanut oman Cave –kouluttajakurssinsa loppuun. Eli tuolloin hänen niskansa takana oli kuplia puhaltamassa närjalainen kouluttajien kouluttaja Vej-björn (Tiekarhu J). Liikkeelle lähdetessä emme oikeastaan tienneet minkä tasoiselle kurssille olimme menossa. Olimme kaikki ilmoittaneet haaveilevamme lähinnä Intro to cave –tasosta, mutta Peik oli jossain mailin nurkassa vain todennut kaikkien tavoittelevan Cave diver tasoa. No mitäs siinä sitten muuta... meillä oli jo Cavern –taso suoritettuna, joten lähtökohta oli kaikilla sama. Minä ja Anne kävimme kurssin aikaisemmin kesällä (kts. O-rengas 3/2005) ja Timo oli hoitanut asian kuntoon jo edellisenä kesänä Plurassa. Peik oli läpäissyt oman kurssinsa ja olimme hänen ihan ensimmäinen oma Cave kurssi. Siis tuore kouluttaja, joka suorastaan pursuaa virtaa päästä rynnäyttämään oppilaita.

Matka meni oikein leppoisasti. Alkumatkan Timo kaahasi kaasua pohjassa kohti satamaa ja Anne yritti saada lauttafirmasta jonkun vastaamaan puhelimeen, josko kotipitzalaiva suostuisi odottamaan meitä. Minä keskityin lähinnä hoitamaan Ylöjärven kohdalla alkanutta äkäistä vatsatautia. Auton hätäpysäytys puolen tunnin välein - nopea vatsalaukun tyhjennys ojan penkalle, kulaus jaffaa... ja taas kyytiin. Vähän kyllä huoletti miten kurssin kanssa mahtaa käydä. Kaikesta huolimatta ehdimme ajoissa lautalle. Tämän jälkeen matka jatkui uneliaissa tunnelmissa... Anne ja minä maksoimme univelkaa pois, joten Timolle iski koko 13,5 tunnin menomatkan ruorivuoro. Perille

pääsyn jälkeen aloimme heti kättelemisen jälkeen kysellä missä saamme nukkuu. Meitä oli etukäteen käsketty varautumaan telttamajoitukseen, mutta onnistuimme saamaan oikean, lämpöisen, asuntovaunun. Luksusta!!

Pluran luola, jossa meidän oli tarkoitus sukeltaa, sijaitsi padotun ja uudelleen reititetyn joenuoman 'kuivassa' osassa. Virtaava vesi oli aikoinaan syönyt kalkkipitoiseen maaperään runsaasti käytäviä, joista osa on edelleen täysin veden alla ja osa on 'kuivaluolia'. Jälkimmäisissä on vettä joko ainoastaan nilkkaan asti tai sitten kaulaan tai enemmän. Jos maanalaisen joen veden pinta laskee liikaa saattaa luolan katto pettää. Tällöin maanpintaan muodostuu iso monttu tai siihen tulee jopa reikä. Tällaista paikkaa kutsutaan nimellä sink hole. Pluran laaksossa on näkyvillä ainakin kaksi halkaisijaltaan n. 100m suuruusluokkaa olevaa sink holea. Toisen nimi on Trollkyrka (suom. Peikkokirkko). Paikkaa mistä vesi tulee maanpinnalle kutsutaan lähteeksi (oikeasti :-). Plurassa tämä lähde sijaitsee yksityisellä maalla. Isännän nimi on Terje ja hän harrastaa itsekin sukeltamista. Suurimman osan vuodesta luolaan saa mennä ainoastaan hän ja hänen kaverinsa, mutta loppukesästä sinne pääsee muutaman viikon ajan muutkin (jos osaa kysyä oikealta henkilöltä luvan). Sukeltajat voivat siis majoittua Terjen ja hänen vaimonsa maatilalle. Tästä menee pieni maksu ja kertyneillä varoilla on sukeltajille myytäviä palveluja kehitetty. Alueelta löytyy jo nyt pikkuisen majoitustilaa, varusteidenkuivaustila sekä kompressorit (ehkä jo ensi vuonna saa

nitroksia!) Lisäksi saa kaupanpäälle ihmetellä pihassa tepastelevia kanoja sekä rapsuttaa Draco –haukkaa.

Maanantai aamuna aloimme tutustumaan tarkemmin uuteen ympäristöömme. Edellisen viikon kurssilaiset olivat joutuneet siirtymään lähesvedenpitävään teltaan ja aamulla yksi asukki kertoi iloisena päässeensä teltan kuivemmalle laidalle. Häneltä oli kastunut ainoastaan kännykkä sekä makuupussi ainoastaan puoliksi. No mitäpä muuta voisi turkulaisilta odottaa.

Ensimmäisenä oli ohjelmassa kuivaluoliin tutustumista. Tämän rastin sain säälipisteiden avulla jättää väliin ja siirryin takaisin asuntovaunuun koisimaan. Muut kömpivät 'ainakin kolme kilometriä' pitkän luolaston läpi ja kolhivat itseään jääkiekkokypärään teipatun varalampun valossa. Kuulemma toimivin varustus olisi ollut märkäpuku, jonka päälle on puettu remppahaalarit...

Iltapäivällä pääsimme tekemään ensimmäisen sukelluksemme. Tämä oli ns. stressisukellus, jotta pääsemme kurssin vaatimaan tunnelmaan. Vähän oli vielä hentoinen olo, mutta rumba sujui silti yllättävän hyvin: hengenpidätysuintia, maskin vaihtoa, sulkeutuvia venttiilejä yms. Lopuksi pääsimme jopa pieneen penetraatioon luolaston main linea pitkin. Siinä vaiheessa pääsimme toteamaan luolaston kauneuden. Vesi oli kirkasta kuin kristalli ja näkyvyys juuri sen mitä lampulla pystyi näkemään. Käytävät olivat erittäin tilavia ja vesi oli syövyttänyt kalkkipitoiseen maaperään reikiä moneen suuntaan. Muodot olivat todella monimuotoisia ja silmiä

hiveleviä 8-o

Tiistai aamulla sukelsimme paljon pitemmälle luolaan. Kokeilimme ihan vähän jumppien tekemistä, eli hypymistä linelta toiselle. Tällä kertaa oli minun vuoroni vetää joukkoa. Vähän matkaa main linea pitkin – hyppy vasemmalle Kellari-käytävään... side linen päähän ja takaisin jumpilla main lineen. Hetkinen nyt sis.. mehän tulimme takaisin lineen oikealta eikä vasemmalta... ööö... nämä käytävät taitavatkin mennä aika monimutkaisesti. Pari sataa metriä main linea pitkin ja taas jumppi... Olikohan se ylöspäin nyt tästä, yritin muistella ohjeita. No löytyihän se lopulta 4m korkeammalta yhden kivenmurikan päältä. Ja tästä jatkettiin Sammakkokäytävää pitkin. Reitti nousi koko ajan ylemmäksi ja kohta Peikki välkyttelikin valoa yläpuolelta veden pinnasta. Olimme saapuneet, 37 minuutin ja 370 m jälkeen, Neitsytkammioon. Mistähän lie nimensä saanutkaan: kolo nousi pari metriä veden pinnan yläpuolelle ja kokoa sillä oli n. 2x5 metriä. Umpinaisen näköisestä onkalosta lähti tod.näk. pieniä uurteita ulkoilmaan, sillä ilma kolossa oli hengitettävää. Kelluimme kolossa n. 10 minuuttia, että tietokoneemme siirtyivät seuraavalle sukellukselle.

Lähdimme palaamaan edellistä reittiä pitkin takaisin ulkoilmaan. Nyt Timo lähti vuorostaan vetämään letkaa ja minä tulin viimeisenä. Normaalisti minulla ei ole koskaan minkäänlaisia ongelmia painentasauksen kanssa – no nyt sitten tietenkin oli. Voi kiusus. Korvat jumissa, enkä pääse 3 m

syvemmälle – reitti sentään kulkee syvimmillään 34 metrissä. Annoin huomiomerkin edessä uiville, että letka saatiin pysäytettyä. Käännyin takaisin päin ja uin lähes pintaan. Yritin olla ihan pystyssä, että tasaus onnistuisi helpommin. Pää vain tuntui olevan täynnä räkää, eikä mitään tapahtunut. Aloin jo miettiä kaikenlaisia C-vaihtiksia, miten täältä pääsee pois. Kaikkien onneksi muutaman minuutin odottamisen jälkeen kuulin kovasti kaipaamani piuuuh –äänien ja korvat alkoivat taas pelittämään. Nyt minut laitettiin letkan kärkeen ja lähdin onnellisena potkimaan takaisin päin. Kymmenen metrin jälkeen alkoivat takana valot vilkkua... juuh... nyt vuorostaan Timon korvat reistasivat. Tämähän reissu nyt meni todella jännäksi. Onneksi Timon ei tarvinnut nousta kuin pari metriä ylemmäksi ja hän sai taas ilman kulkemaan. Paluumatkalla ei tullut enää muuta ongelmaa, vaan pääsimme onnellisesti ulos (huuh). Ulkona meillä oli tiukka keskustelua mitä kaikkea noissa tilanteissa on mahdollista tehdä. Onneksi tilanne meni itsekseen ohitse, eikä kenenkään tarvinnut lähteä hakemaan tärykalvon puhkaisutyökaluja...

Tiistain iltapäivä meidän olisi pitänyt rynnätä cavern alueelle ja meidän olisi pitänyt harjoitella kaikenlaisia hukkuneen linen etsimisiä sekä muita sokko testejä. Koko alkuviikon jatkunut sade oli kuitenkin saanut aikaan mutavyöryn jossakin ylävirralla ja yli 40m näkyvyys oli pudonnut alle 2 metriin. Yksi pari oli tuolloin melkoisen syvällä kiven sisällä, kun mutapilvi oli yllättänyt heidät. Onneksi

he olivat koulutettuja luolasukeltajia ja he olivat palanneet takaisin kurseilla opittujen taitojensa turvin. Me jouduimme jättämään harjoituksen väliin ja kävimme vain pikkaisen seuraamassa main linea. Turha keikka!

Keskiviikkoamuna Anne sekä Timo totesivat olevansa hieman heikossa hapessa sillä meikäläisen pelipaikalle tuoma vatsatauti iski nyt vuorostaan heihin. Peikki yritti varovasti ehdotella toista sukepaikkaa iltapäiväksi, mutta ehdotus ei juurikaan saanut kannatusta. Tästä tuli siis kamojen kuivaus- ja huoltopäivä. Onneksi tauti meni vuorokaudessa ohi.

Torstaina siirryimme n. 50 km päässä olevaan Litjookan luolaan, jossa on kahden ulostulon välillä muutaman kymmenen metrin mittainen, tunnelimainen, paikoitellen melko ahdas luola. Reitin puolesta välistä lähtee erittäin matalan ahtauman kautta reitti syvemmälle kiven sisään. Yhtä sukellusta lukuun ottamatta pysyimme kiltisti tässä traversessa. Tämä on erittäin hyvä paikka erityisesti ahtaumien harjoitteluun. Lisäksi tämä on melko matalalla oleva luola, joten kaasu riittää ja riittää... Sukeltaminen tosin tuntui enemmän romurallilta, kun pullo ja venttiilit kolisevat jatkuvasti yläpuolella olevaan kiveen. Säännöllisesti pitää kokeilla, että venttiilit ovat edelleen auki – ja ovatko venttiilin nupit vielä tallalla. Luolaston main line lähtee pohjoiselta aukolta. Me lähdimme joka sukelluksella liikkeelle kuitenkin eteläisestä aukosta, josta vedimme oman primary linen ja kiinnityimme main lineen.

Ensimmäisellä dyykillä sukelsimme ensin traversen läpi ja katselimme paikkoja. Käytävien risteyskohdassa pääkäytävä on suunnilleen tiimalasin muotoinen. Tässä harjoittelimme linen etsintää sokkona. Kouluttaja pyöritti uhria vähän aikaa pohjalla. Vähän aikaa haparointia ja sopivan kiinnityskohdan etsintää seinästä. Tähän kiinnitetään spoolista purettu line käsikopelolla ja sielun silmin. Yllättävän hyvin rukkanlakin pystyi näpräämään pienen kelan ja ohuen langan kanssa – kunhan vain jaksoi olla hermoilematta. Tällaisessa tunnelimaisessa kohdassa yksi toimiva taktiikka on kiinnittää line jonnekin ja kiertää koko tunnelin poikkileikkaus ympäri samalla purkaen linea. Periaatteessa main linen pitäisi jäädä näin muodostuneen silmukan sisään. Risteyskohta aiheutti hieman ongelmia hahmottaa suuntia ja seurauksena olikin monenlaista sähläämistä ja varsin omaperäisiä suorituksia. Ihme kyllä kaikki kuitenkin onnistuivat löytämään main linen ja onnistuivat kiinnittymään siihen. Selkeän virran vuoksi kaikki pystyivät myös päättelemään oikean kotisuunnan. Tämän onnistuneen harjoituksen jälkeen kokeilimme ylöspäin nousevan sorapohjaisen käytävän nousemista pelkästään käsikopelolla. Reitillä oli pari tiukkaa mutkaa, joissa oli hämääriä akanvirtoja. Muuten nousu onnistui ”virran viemänä”... paitsi näissä mutkissa, joissa sukeltaja käytännössä otsan tuntoaistin avulla huomasi löytäneensä kallion.

Torstain toisella sukelluksella palasimme tunneliin ja yritimme selvittää ryhmänä sokkona ulos reitistä.

Menomatalla aikaa kului n. 7 minuuttia ja paluuseen lähes 30 minuuttia, vaikka emme edes törmänneet mihinkään varsinaiseen ongelmaan reitillä... joo... ja ilmaahan on paluuseen käytettäväksi vain 2 kertaa enemmän kuin menomatkaan. Ja taas tuli palautetta. Tämän jälkeen kokeilimme tulla em. sorarinteen ylös siten, että lineen on jätetty pari metriä löysää narua. Annella ja Timolla ei näyttänyt olevan mitään ongelmaa nousun kanssa. Ei minullakaan ensimmäiseen 20 metriin. Juuri kun laskeskelin olevan viimeisellä suoralla alkoi meno tyssätä. Olin onnistunut sotkemaan taakse jättämäni linen painemittarini ympärille. Yritin selvittää sotkua ainakin 10 minuuttia – homma oli todella toivotonta. Lopulta Peikki tuli koputtamaan otsaani merkiksi, että saan avata silmät ja siivota pelikentän.

Perjantai oli viimeinen sukelluspäivä ja pääsimme tekemään reissun ehkäpä jännittävimmän sukelluksen. Otimme mukaamme 10 L alumiiniset stagepullot. Näiden avulla on tarkoitus lisätä pohja-aikaa, sillä tyypillisesti niissä kuljetetaan samaa kaasua kuin selkäpulloissakin. Niistä hengitetään menomatalla, kunnes pullojen paine on pudonnut etukäteen sovittuun paineeseen. Pullot jätetään lineen odottamaan, kunnes ne taas kerätään mukaan paluumatkalla.

Tällä kertaa oli meikäläisen vuoro käyttää kelaa. Laitoin luolan ulkopuolella linen kiinni kiveen ja stage kädessä kivenkolosta (hengitin vielä selkäsäiliöstä) käytävään. Heti läpi pääsyn jälkeen päädyin tyylikkäästi maski pohjahiekassa ja

räpylä takertuneena lineen. Yritin samaan aikaan saada räpylää vapaaksi, pukuun ja liiviin ilmaa. Lisäksi piti laittaa stagepullo kiinni D-lenkkeihin sekä vaihtaa stagepullon annostaja suuhun. Tämän lisäksi minun piti saada pikaisesti secondary tie off tehtyä sillä muutkin jonossa odottivat jo luolaan pääsyä. Juuri kun sain kaiken valmiiksi ja uuden annostajan suuhuni totesin, että stagen reguhan pulputtaa kevyesti tällä kertaa. Koska olimme sopineet jätto- sekä kääntymispaineet selkeästi turvalliselle puolelle, päätin jatkaa sukellusta tästä huolimatta. Yksi toimiva tekniikka tällaisessa tilanteessa on avata kainalopullon venttiiliä aina, kun hengittää – muuten pullo pidetään kiinni. Itse asiassa tätä tulnaisiin jopa harjoittelemaan seuraavalla sukelluksella. Vaikka asia kuulostaa hyvin yksinkertaiselta oli käsille oikeasti paljon työtä kun laskettelin hiekkarinnettä alaspäin yrittäen samaan aikaan purkaa kelaa, lisätä kahteen paikkaan ilmaa. Kaikki muu kyllä "sujui", mutta aina kun piti hengittää olin jo unohtanut koko stagen ja imaisin letkun tyhjäksi. <ÄH> Tällöin aina jäi liivi täyttämättä ja päädyin pääsääntöisesti naamalleni pohjahiekkään. Eli liiviin ja pukuun ilmaa ja taas unohdin stagen ja taas naamalleni pohjaan. No menihän tämä lasku tällä tavalla tyylikkäästi lähes puolen metrin pätkissä alaspäin.

No viimeinkin sain kelan kiinni main lineen ja pääsimme aloittamaan ahtaumien läpi survoutumisen. Peik näytti hyviä kohtia mistä kokeilla ja mehän tungettiin innolla kiven alle. Annella ei näyttänyt olevan mitään

ongelmaa, mutta minulla ja Timolla olo oli kuin norsulla posliinikaupassa - sillä erotuksella, ettei mikään mennyt rikki mihin nojasimme...valitettavasti. Koska emme vielä osanneet lukea kalliota vielä aivan oikein, joten yritimme aina vähän väärästä kohdasta ja/tai väärässä asennossa. Välillä tuntui, että joko puvun täyttövena tai rintalasta hajoaisi puristuksessa. No läpi kuitenkin päästiin ja aloitimme uimisen kohtuullista vastavirtaa vastaan. Nyt minullakin oli tehtäväpaine jo tarpeeksi alhaalla ja stagepullon käyttö ei enää tuonut mitään isompaa katastrofia. Stagepullojen jätto meni kuitenkin enemmän tai vähemmän räpeltämiseksi, mutta kaikesta huolimatta saimme pullo jätettyä suunnilleen samaan kohtaan. Tästä matka jatkui mukavasti kivissä roikkuen ja maisemia katsellen. Nyt eteneminen tuntui jopa ihan mukavalta. Kääntymismerkki tuli 47 minuutin kohdalla ja käsky vaihtaa varavaloille. Tulimme paluumatkan leijaillen minimi-ilmankulutuksella virtauksen mukana katsellen pikkutuikuilla ympäristöä. Jossain vaiheessa siirryimme kokonaan sokkona uimiseen, joten lähdimme etenemään käsikopelolla toisiamme tönien. Saavutettuaamme staget kiinnitimme ne myöskin sokkona sekä aloimme taas hengittämään kainalokaasua. Suurin huoli oli laittaa oikea alentaja suuhun sekä kiinnittää pitkäletku pistoolihaalla d-lenkkiin. Lisäksi piti pysyä kiinni linessa ja varoa ettei se jää minkään alle jumiin. Jatkoimme sokkona kunnes saavuimme ahtaumien kohdalle. Tässä saimme taas avata silmämme ja siirtyä takaisin selkäkaasuun.

Ensimmäinen ahtauma meni suht helposti kaikilta. Peik vähän avitti kiskaisemalla minua ja Timo välisillasta, jahka olimme päässeet ahtaimpaan kohtaan. Enemmän tuntui olevan apua nykyksen vuoksi muuttuneesta asennosta kuin varsinaisesta vetoavusta. Toisessa ahtaumassa Timo kuitenkin jäi pahasti nalkkiin 2-3 minuutiksi. Hän yritti etsiä luolan katosta jalansijaa kantapäille, mutta otteet eivät pitäneet. Räpylän kärjet sen sijaan haroivat pohjaa tehokkaasti ja lopputuloksena oli näkyvyyden lähes täydellinen katoaminen. Minä olin Timon takana maski pohjassa ja stage toisessa ja line toisessa kädessä. Välillä kokeiliin kädellä hieman lähemmäksi ahtaumaa ja tunsin edelleen Timon yrittävän eteenpäin. Ja taas odottamaan. No jossain vaiheessa räpylää ei enää tullut sormille ja minäkin pääsin survoutumaan ulos tunnelista. Jälkeenpäin kuulimme, että hätääntyminen tällaisessa tilanteessa olisi tarkoittanut käytännössä kurssin loppumista – syystä tai toisesta. Sinänsä sorapohjainen ahtauma on ”turvallinen”, että aikansa hieromalla pohja muotoutuu ja rajatapauksista pystyy jotenkin kyntämään läpi. Kokonaisuutena tästä sukelluksesta tuli 97 minuuttia.

Pikalounaan jälkeen harjoittelimme ihan virallisesti vuotavan stagen kanssa uimista. Teippasimme pullonkorkin pakkosyöttönäpin päälle ja tungimme taas kiven sisään 10 minuutin lenkille. Tällä kertaa ilmaa tuli niin paljon, että ”maski lähtee irti”, jos avasi venttiiliä liikaa tai jos ei

sulkenut sitä ajoissa. Harjoitus meni aivan täysin käteen, kun Timolta pääsi stagesta kaasua loppumaan noin puolessa välissä, eikä Annekaan tuntenut oloaan kovin sinuiksi ”konttori täynnä käsiä” tunteen kanssa. Molemmat siis tulivat loppumatkan hengittäen selkäsäiliöstä. Viimeisessä nousussa olin itse siirtynyt saksipotkuun (joka siis on erittäin kielletty potkutekniikka luolasukelluksessa) ja samalla onnistuin potkimaan kouluttajaa päähän räpylöilläni. No tästä tuli jokaiselle tasapuolisesti todella kiukkuista palautetta, jota kuunteelimme nöyränä korvat punaisina. Heitimme staget rannalle ja palasimme luolaan hakemaan lisää nöyryytyksiä.

Homma jatkui ihan mukavalla treenillä, joka oli ahtauman läpi uiminen ilmaa jakaen. Välillä ilmaa tarvitseva otti ilmaa edestä ja välillä takaa. Välillä joku sukelsi ahtauman läpi ilmalähteeltä toiselle. Tätä harjoittelimme noin 15 minuuttia. Tämän jälkeen tuli ehkäpä kurssin v-maisin harjoitus. Jouduimme menemään ahtauman läpi riisumalla pakettimme selästä. Koska luolasukelluksessa ei käytetä painovyötä vaan kaikki paino on kiinnitetty pullopakettiin, on pullopaketin pois ottamisesta seurauksena ”pullot lattiassa ja sukeltaja katossa” –tilanne. Riisumisvaiheessahan ei ole yhtään mitään ongelmaa, mutta se pukeminen... Anne oli ensimmäisenä tulella. Hän onnistui rehaamaan pohjalle pudonneet pullonsa ahtauman läpi ja sen jälkeisen korkea-kattoisen kohdan yli luolan

matalaan osaan ja pystyi siellä suhteellisen helpon näköisesti pukemaan paketin takaisin selkäänsä. Timon kanssa yritimme ottaa mahdollisimman paljon oppia tapahtumista. Timo oli seuraavana. Hänellä meni muuten ihan hyvin, mutta ote lipesi ahtauman jälkeen paketista ja vähän aikaa haitariletkussa roikuttuaan hän todellakin päätyi pari metriä paketin yläpuolelle luolan korkean osan kattoon. Vähän aikaa katselimme hänen sanatonta kiroamistaan kunnes hän totesi, ettei tilanne sätkimisestä mihinkään muutu ja vihelsi pelin poikki. Yhteistyöllä hänet lopulta saatiin takaisin pulloihinsa kiinni. Itse yritin kuumeisesti miettiä, että miten pystyn välttämään Timon kohtalon. Päätin lukita jalkani kavennukseen pukemisen ajaksi. Tämä tekniikka pelasi suhteellisen hyvin ja pääsin kuin pääsinkin takaisin hihnojen sisään hillittömän punnertamisen jälkeen (huoh).

Nyt oli vuorossa jälleen kerran ”tullaan takaisin silmät kiinni linea seuraten” – eli siis ihan samaan mitä olimme harjoitelleet jo monta kertaa aikaisemmin. Oli minun vuoroni lähteä vetämään jonoa kotiin päin. Eka ahtaampi kohta meni sutjakasti – toisessa line kulki liian matalasta kohdasta läpi ja sitä joutui hieman venyttämään oikealle, että pullojen kanssa pääsi läpi. No tällaiseen ihan pieneen ongelmaan meillä kuluikin sitten pikkuisen yli puoli tuntia (äh). Jotenkin reitti ei vain meinannut löytyä. Tämän jälkeen matka jatkui käytävää pitkin kunnes tulimme kohtaan main lineen oli edellisellä sukelluksella kiinnitetty primary line.

Kurvasimme tästä kotiin päin. Ihmettelin hieman löysää linea, mutta pidin taaksepäin narua kireällä, että Anne ja Timo pääsevät nousemaan ilman ongelmia. Tilanteen kauheus selvisi muutaman metrin päästä, kun huomasi, että line olikin jostain syystä päässyt katkeamaan (kiitos Peik). Minä tietenkin päästin linen pään sujahtamaan molemmista käsistäni läpi – samoin oli käynyt Annella. Timo oli, onneksi, huomannut linen loppuvan ja onnistui pitämään toisella kädellään koko ryhmän kiinni tässä elämän langassa ja sai johdatettua revohkan takaisin main linelle turvaan. Pikaisen miettimisen jälkeen kaivoin taskusta safety spoolin, joka on mukana juurikin tällaisia tilanteita varten. Kosketin sillä perässäni tulevan, Annen, kämmentä, että hän tiesi mitä on tekeillä ja osaa pitää jonon viimeisen aloillaan kunnes päästään jatkamaan eteenpäin. Kiinnittyminen ja rinteeseen nouseminen onnistui lähes kuin elokuvissa. Kerran pudotin rullan, mutta onnistuin ihme kyllä saamaan sen käteeni pohjasta. Jossain vaiheessa löysimme primary linen loppuosan, joka oli pysynyt kireänä. Kiinnittyminen onnistui jotenkuten, ja porukkamme pääsi jatkamaan nousua. Line kulki viimeisessä ”tiukka vasen” mutkassa ihan sisäreunan kivien lomasta. Minä ja Timo saimme sen verran kiskottua linea ulospäin, että pääsimme nousemaan ylöspäin. Hässäkässä viimeiseksi jäänyt Anne ei kuitenkaan jaksanut/uskaltanut tätä tehdä vaan päätti nousta mutkan käsikopelolla ylöspäin. No kaikesta huolimatta pääsimme luolasta pois ja rannalle. Kun minut vielä äänestettiin

hakemaan kela pois niin kokonais-sukellusajaksi tuli huikaisevat 115 minuuttia. Viluisina ja väsyneinä vaihdoinme kuivia vaatteita ja survoimme tavarat autoon. Vaikka jalat olivatkin ihan hyytelöä ja kädet tärisivät, oli mieli kuitenkin aikas valoisa, koska ehkä kenties mahdollisesti olisimme saattaneet selvitä hengissä jos tilanne olisi ollut todellinen.

Lopullinen palaute oli vuorossa ja tätä menimme kuuntelemaan nöyrästi lakki kourassa. Kaikesta vastoin-käymisestä huolimatta olimme saaneet, muut osiot käytyä läpi paitsi erittäin monimutkaiset (paljon jumpeja sekä circuitteja jne) sukellukset. Tästä huolimatta Peik lupasi kirjoittaa minulle Cave diver -kortin sillä ehdolla, että lupaan tulla seuraavana vuonna tekemään puuttuvat osiot. Tämä siitä syystä, että sukellussuunnitelman pitää joka tapauksessa olla sellainen, että kaikki ryhmässä osaavat sen ulkoa. Anne ja Timo saivat "vain" Intro to cave - kortin, koska molemmat olivat luovuttaneet yhdessä suorituksessa – ja tämänhän on taas erittäin paheksuttavaa tällä tasolla.

Itse sain todella pahaä noottia uintiasennosta ja varsinkin saksipotkujen käytöstä. Tämä lähes koitui minulla syyksi menettää Cave diver -luokitus. Parhaan perustekniikan Peik totesi olevan Annella, joka juuri ja juuri oli saavuttanut vaadittavan 100 sukelluksen rajan runsaan vuoden sukellusurallaan. Vaikka itselläni on lähes nelinkertainen määrä sukelluksia ja näistä viimeiset 200

olen yrittänyt opetella sekä opettaa muille oikeata uintiasentoa ja – samalla yrittänyt päästä eroon vanhoista tavoistani. Näköjään ne kuitenkin puskevat selkärangasta pintaan aina tiukassa tilanteessa – eli juuri silloin, kun paletti pitäisi pysyä mahdollisimman hyvin kasassa. Tässä tuli hyvin todistettua, että jos heti alusta alkaen opettelee vain "oikeita" asioita, niin tällaista ongelmaa ei pääse muodostumaan.

Paluumatkan ajoimme Haaparannan lautan kautta letkassa toisen suomalaisen auton kanssa. Matka meni täysin ilman ongelmia. Siis jos ei oteta huomioon, että meidän autosta loppui polttoaine kerran ja toisen pakun yksi pyöränlaakeri oli äänen perusteella sanamukaisesti 'viimeisellä matkalla'. Samasta autosta hajosi rengas jo aikaisemmin viikolla, joten siinä ei enää ollut vararengasta... Kotiin kuitenkin päästiin turvallisesti ja pääsimme korjaamaan reissulla hajonneita varusteita ja miettimään miten ihmeessä uskallamme palauttaa pahasti kolhitut lainapullot :-|

Erittäin iso kiitos kaikille varusteitaan lainanneille!!!

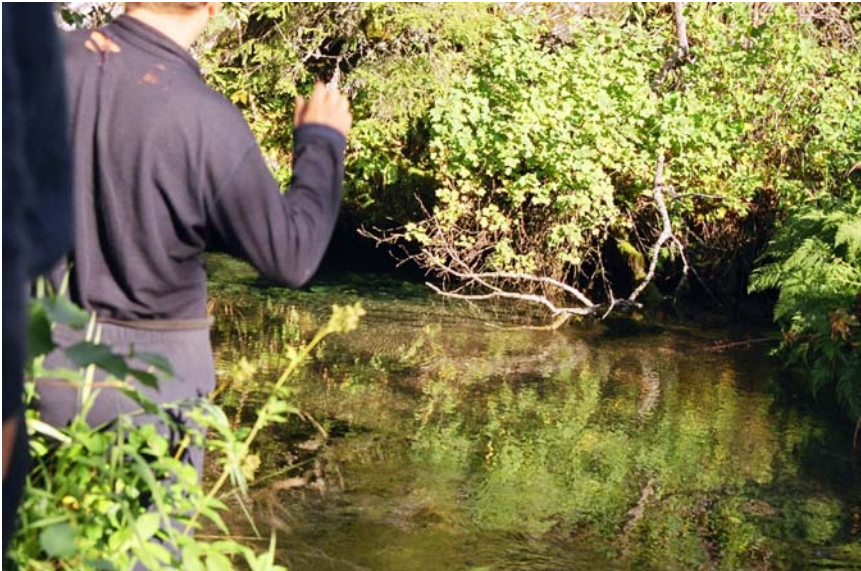
Reimari

Tapahtumakalenteri 2004

Joulukuu

4.12	NORPPIEN PIKKUJOULUT
10.12.	Yleiskokous
10.12.	PIKKUJOULUT

Jaa tonne mättään alle vai minne... Kuva Anne Vesa.

Ensikumileiri Asikkala´05

by Marko Rantala (marko.rantala "miukumauku" dynaset.com)

Lämpimänä ja kauniina lokakuun viimeisenä viikonloppuna pidettiin Asikkalassa RRDC:n ensikumileiri, jota myös voi kutsua viralliseksi märkäpukukauden 2005 päättäjäistapahtumaksi. Allekirjoittaneelle oli varattu 'oli sitten taatusti viimeinen kerta märkäpuvulla'-paikka leiriltä. Tähtien epäedullisesta asennosta ja niuhosta lääkäristä johtuen allekirjoittaneelle lankesi kuitenkin oikean käden käyttökielto ja varsinaiseen sukellustoimintaan osallistuminen vaihtui ajanototehtäviin. Majoituspaikaksi Anne oli varannut Pätiälän mökeiltä kaksi mökkiä jotka olivat erinomaiset niin sijainniltaan kuin laatusoltaan.

Lauantaiaamuna varhain pirteä joukko intoa puhkuvia sukeltajia siirtyi moottorimarssilla kohti Kuutaanrannan venesatamaa jossa Jyrki odotti kumpparin kanssa. Päivän ensimmäinen sessio suoritettiin Kinisselän jyrkänteellä, jossa JoukoJ, ErkkäU, PekkaV, Ville9'01, MarkoN, LauraO, Jyrki, KatiN, Reima ja Anne (unohtuiko joku mainita) suorittivat pulahduksensa, joka sujui kullakin enemmän tai vähemmän suunnitelmien mukaan. Marko tuli melko pian ylös valopään täytyttyä vedellä ja Lauran sessio päättyi hanskan alkaessa tihkuttaa tiivisteiden välissä olleen tumman ruskean hiuksen (DNA-tutkimusta ei katsottu tarpeelliseksi tehdä) johdosta aina niin raikasta Päijänteen vettä puvun sisään. Ensimmäinen sessio sujui siis kaikenkaikkiaan ihan mallikkaasti,

miestappiot jäivät minimaallisiksi ja jos henkisiä traumoja lyhyeksi jääneestä sukelluksesta meinasi syntyäkin, niin seuraavana ohjelmassa ollut energiavarastojen täydennystuokio varmasti pyyhki moiset ajatukset viimeistään pois mielestä.

Masun vieressä vietetyn lepotaun jälkeen iloinen (!) reipas (tonttu)joukko suunnisti ilta-sukellukselle Pulkkilanharjulle Karisalmen sillan kupeeseen. Paikalle saavuttuamme paikalla oli myös sukeltajia mm. Lahdesta. Illan jo hämärtäessä laskeutui veteen sama joukko Reimaa lukuunottamatta. Toisen session yhteinen tekijä kaikilla taisi olla pohjavirtaus, joka nopealla vaihtelevuudellaan osoittautui hieman oikukkaaksi, vieden mm. Erkkäa ja Joukoa reilun sata metriä laiturista sivuun. Jälleen kerran miesvahvuus säilyi ennallaan ja joukko saunaan kaipaavia sukeltajia suunnisti kohti lämmintä majapaikkaa, jossa ensimmäisen päivän sukellussuunnitelmia sitten alettiin vertaamaan toteutuneisiin. Makkaran ja virvoitusjuomain lomassa pohdittiin tekniikkasukellukseen liittyviä argumentteja ja varsin opettavaisessa mielessä käytiin läpi lukuisia sukellukseen liittyviä erityiskysymyksiä.

Sunnuntai-aamun valjettua, kellojen siirron tuoman lisätunnin ansiosta hyvin nukutun yön jälkeen sukellustoiminta jatkui sukelluksella

Pulkkilanharjulla venemajan edustalla, jossa sukellusolosuhteet olivat mainiot, vesi oli tyyni ja rauhallinen ja vaakanäkyväisyyskin oli mitä mainioin.

Yhteenvetona voisi todeta että reissu oli mielenkiintoinen, ja kaikin puolin onnistunut. Näin ensimmäisen sukelluskauden jälkeen allekirjoittanut voi hyvin mielin todeta löytäneensä itselleen mieluisan harrastuksen, jonka ympärillä saa viettää aikaa mukavien ihmisten parissa. Kunhan revähtänyt käsivarsi saadaan kuntoon ja tarvittavat jänneet kiinnitettyä kyynärluuhun niin allekirjoittanut voi alkaa sovittelemaan itselleen kuivapukua – 'oli sitten taatusti

viimeinen kerta märkäpuvulla' – optio jäi nyt valitettavasti käyttämättä mutta en ole siitä kovin pahoillaan.. täytyypä laittaa tuo huuto.net:iin myyntiin, kai sen joku hullu huutaa... ☺

Marko Rantala

*Sukelluksen erityiskysymyksiä vaihe menossa... ensiaputarvikkeet esillä.
Kirjoittaja vasemmassa laidassa. Kuva Anne Vesa.*

Vapaasukellus - yhteenveto kaudesta 2005

Vedin ensimmäisen vapaasukelluskurssini keväällä neljälle oppilaalle, joista RRDC:n jäseniä oli kaksi: Ari Nissinen ja Petri Koskinen. Kurssi perustui Sukeltaja-liiton vapaasukellusvaliokunnan luomaan koulutuspakettiin, joka kuitenkin on vielä varsin vahvasti kehityksen alla, joten hieman protoiluksihan se meni. Koska harjoitus oli itselleni varmasti aivan yhtä arvokas oppimistilaisuus kuin oppilaillekin, asetin kurssin hinnaksi lähinnä nimellisen 30 e. Oppilaiden kokemustaso oli ilahduttavan kirjava. Oli kokenutta laitesukeltajaa, kokenutta räpylä-uimaria, täysin kokematonta vastaalkajaa jne (Sherlock Holmes voisi tästä jo päätellä kuka on kuka, joten jätän neljännen luokittelun antamatta tietoisesti pois). Kurssiin kuului vapaaehtoisena avovesiosuus jonka läpäisyvaatimuksena oli 8 metrin syvyysukellus. Tämän suoritti 2 oppilasta (Ari ja Venla), jotka olivat siten oikeutetut myös AIDA-kortteihin. Ilahduttavaa ulkomaan toimistojen byrokraatiassa on, että noita kortteja ei ole vieläkään kukaan nähnyt, vaikka aina välillä perään kyselenkin. Vaan eihän se kortti sukeltajaa tee. Mielestäni kurssi oli kohtalaisen onnistunut. Opetustavoite ei ykköskurssilla ole järin kunnianhimoinen. Tarkoituksena on antaa perustiedot teorian osalta siitä, kuinka vapaasukellusta harjoitellaan turvalisesti, sekä antaa pieni käytännön paketti siitä mihin suuntaan harjoituksia kannattaa lähteä

viemään. Oppilaat selviytyivätkin urkastaan kunnialla ja läpäisyvaatimukset ylittyivät kaikkien osalta reilusti. Neljän oppilaan kanssa langat pysyivät vielä jotenkin käsissä, mutta kyllä siinä apukouluttajille olisi ollut jossakin vaiheessa käyttöä. Jos yhden oppilaan kanssa haluaisi käydä läpi jotakin osa-alueita hieman tarkemmin, odottavat muut kummisaan ja kylmissään. Onneksi tähän on tulossa pian helpotusta, kun Tamperelaisista vapaasukeltajista myös Päivi Mettovaara ja Kalle Rajala lähtevät koulutusputkeen. Seuraluokittelulla ei liene tässä mitään väliä, sillä vapaasukeltajia on koko maassa niin vähän, että jokainen kouluttaja löytää varmasti itselleen tekemistä. Tarkoituksena olisikin järjestää ensivuoden puolella taas kurssi. Alustavaan kyselyyni kiinnostuneista RRDC:n postituslistalla vastasi vain yksi, joten kohderyhmää joudutaan ehkä laajentamaan myös naapuriseuroihin.

Kesä on ollut sukelluksen suhteen kiireistä aikaa. Ei varmaan ole sellaista viikkoa, jolloin en olisi ollut vähintään kahtena tai kolmena iltana vedessä. Ihan niinkuin läträämistä ei olisi muutenkin tarpeeksi, sorruin vielä ostamaan harppuunan, joten normaalin sukeltelun lisäksi on pitänyt vielä kytätä kalojakin. Saalis on jäänyt melko laihaaksi, mutta mieleenpainuva on ensimmäiseltä harppuunan kanssa tehdyltä sukellukselta Norjassa mukaan tarttunut mukavan

kokoinen kissakala. Ehdin olla vedessä vajaat 5 minuuttia, joten luonnollisesti tämä väärästi hieman käsityksiäni kalastuksen helppoudesta. Nöyryyttä on kuitenkin tullut rutkasti lisää kytätessä suomen pimeissä vesissä tuntikaupalla sen kokoluokan ahvenia, jotka menevät n. 5 mm paksuisen harppuunan osumasta kahtia.

Mieleenpainuvin reissu oli tietysti vapaasukelluksen MM-kisat sveitsissä elokuussa. Itse osallistuin vain staattiseen hengenpidätykseen. Aikani 6:35 oli harjoitustasoon nähden pieni pettymys, mutta aina siitä puoli minuuttia pitää laskea jännityksen piikkiin. Tälläkin ajalla heltisi lopulta 8. sija, joten ihan tyytyväinen täytyy olla. Ei se hengenpidätys niin hyvin sujunut useilta kuuluisuksiltakaan ja löinpä siinä ohimennen myös ME:n haltijan Tom Sietaksen, joten en valita :) Suomalaisittain kisat menivät muuten loistavasti. Allaslajeista tuli 4 mitalia ja syvyyskisoistakin vielä pronssia. Näiden lisäksi pituussukelluksen SE laitettiin uusiksi 156 metriin (Eero Soralahti). Mitaleista vastasivat luonnollisesti maamme kirkkaimmat vapaasukellustähdet, Johanna Nordblad ja Timo Kinnunen.

Sukeltaja-liitto järjesti myös syyskuussa jo legendaksi muodostuneen "Apnea campin" Heramaanjärvellä, jonka järjestelyistä vastasimme Tamperelaisin voimin. Heramaanjärvi on vapaasukelluskohteena loistava. Syvyyttä löytyy riittävästi melko vaativiinkin sukelluksiin, vesi on kirkasta ja veteen pääsee helposti. Erityisen

mielenkiintoista leirillä oli useimmille ensimmäistä kertaa esitellyt sukelluskelkka. Keskeytyvä järvi on kelkan ajeluun mitä loistavin kohde myös siksi, ettei kukaan ala älyttömyyksissään sukeltamaan syvemmälle kuin on turvallista, mikä kelkalla kyllä onnistuu keneltä tahansa. Alkuun jengi hieman arasteli teknisen näköistä viritelmää, mutta jokaisen kyytiin uskaltautuneen naamalle kyllä levisi melko mairea hymy ajelun jälkeen. Vaikkei se ehkä sanan varsinaisessa merkityksessä puhdasta vapaasukellusta olekaan, on kelkkailu yksinkertaisesti pirun hauskaa, vaikka syvyydet olisivatkin vain samaa luokkaa mihin räpylöilläkin pääsisi. Kokosimme ennen varsinaista leiriä luottohenkilöistä pienen iskuosaston ja kävimme toteuttamassa pitkään mielissä itäneen "Haverin korkkaus"-projektin. Improvisoimimme köysitikkaiden avulla viisi urheaa sukeltajaa laskeutui viljakkalan maineikkaaseen louhokseen kunnansien siunauksella (alueellehan ei luvatta ole asiaa, tästä merkinä olkoot kaksinkertainen aitaus). Alku näytti todella lupaavalta, sillä näkyvyys ulottui helposti horisontaalisesti toista kymmentä metriä, joten ei muuta kuin köydet alas ja sukeltamaan. Pienosen shokin koin ensimmäisellä syvällä sukelluksellani, kun n. 5-10 metrin syvyydessä tulini äkkiä täysin sokeaksi. Huomasimme että vedessä leijuu tiheä sakkakerros, jonka raja on kuin veitsellä leikattu väliveteen. Se laskee hieman fiiliksiä sukeltaa syvälle, mutta intouduimme leikkimään kameran kanssa sakkakerroksen rajassa yrittäen saada kuvia joissa

sukeltaja ilmestyy "tyhjältä". Huhujen mukaan Haverin pohjan pitäisi olla n. 80 metrin syvyydessä, ottaen huomioon kuinka matalalla vesi nyt on. Pohjaa emme siis tavoittaneet, mutta hieman yli puolen välin tul käytyä. Haveri jäi toistaiseksi kivaksi kertakokeiluksi. Ei sinne uudestaan kuitenkaan viitsinyt tämän kauden puitteissa mennä, sen verran työlästä se oli. Ehkäpä ensikaudella on jo eri meininki, sillä paikalla olleen kunnan henkilön mukaan ainakin Taurus:lla on hyvin suuria suunnitelmia montun varalle. Vapaasukelluskohteena se olisi ihanteellinen. Harvassa paikassa suomessa pääsisi yhtä vaivattomasti treenaamaan tuollaisia syvyyksiä.

Kesä on kuitenkin väistämättä ohi ja viimeisistä pyristelyistämme huolimatta märkäpuvut on aika vaihtaa hallivarusteisiin ja keskittyä taas puuduttavaan kaakeleiden tuijottamiseen. Harjoittelumotivaatiota kasvattanee kuitenkin muisto kesän sukelluksista, sekä tieto siitä, että aktiivisella treenaamisella MM-kisojen tuloksissakin voi vielä nousta pykälän tai kaksi ylöspäin. Nyt on kuitenkin aika keskittyä taas kaiken maailman byrokraatiaan, syyskokouksiin ja vapaaehtoisnakkeihin, joilla saadaan tekemisen ilo imettyä innokkaimmastakin sukeltajasta. Tekemistä riittää etenkin koulutusjärjestelmän kehittämisessä, jonka vastuusta huomaa äkkiä saaneeni merkittävän osan sitä koskaan pyytämättä. Mutta niinhän se vapaaehtoistyö toimii... Kuka ei kehtaa suoraan kieltäytyä, saa kyllä tasan niin paljon hommia kuin vain muulin selkä kestää...

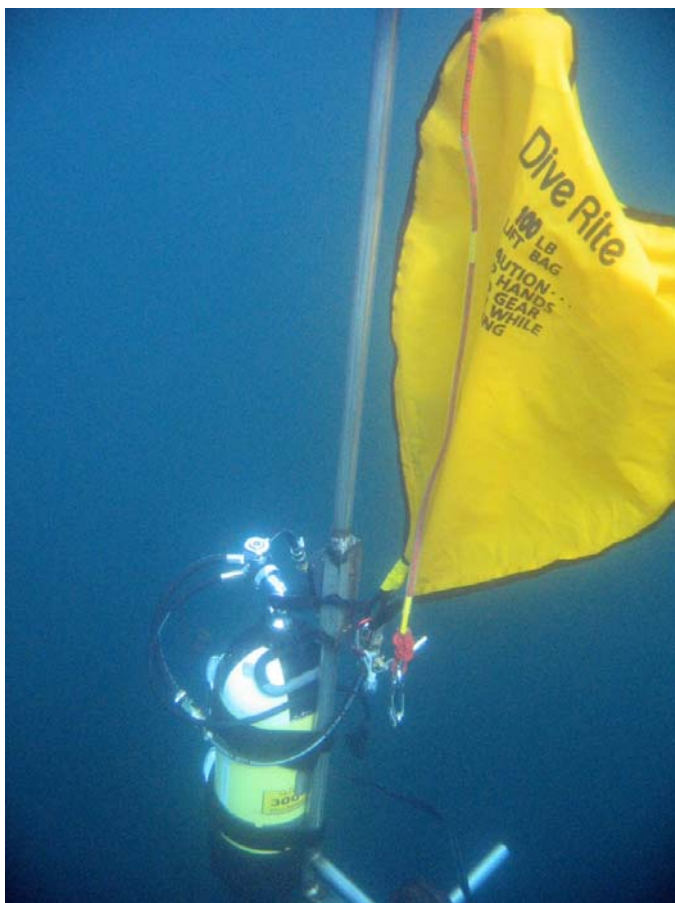
Loppuun vielä pieni ilonpilaajan

varoitus. Korviini kantautui juttuja, joiden mukaan erään laitesukellusseuran jäsenet olisivat jollakin leirillä kokeilleet pidätellä hengitystään puhtaan hapen avulla ja tulokset olivat todella hurjia. Ei liene kenellekään yllätys, että puhtaan hapen kanssa voi pidättää hengitystään paljon pitempään kuin pelkällä ilmalla. Useimmilla ihmisillä kestäisi täyden keuhkollisen puhdasta happea polttaminen pitkälti toistakymmentä minuuttia. Ongelmia syntyykin siitä, että happi myös turruttaa hengitysrefleksiä siten, että ihminen sietää normaalista huomattavasti suurempia hiilidioksidipitoisuuksia. Kuten laitesukelluskursseillakin opetetaan, ei hiilidioksidimyrkytys ole mikään kovin kiva juttu ja tuollaisilla tempuilla sen saaminen on täysin mahdollista. Kaksi suomalaista vapaasukeltajaa leikki hapella pari vuotta sitten ja innostuivat kilpailemaan kun kummallakin tulokset paranivat minuuttitolkulla jokaisella yrityksellä. Lopulta toinen päätti sukeltaa pituutta. Jälkeenpäin kertomansa mukaan hän ei muista oikein mitään 150 m käännöksen jälkeen. Pinnalla olleiden mukaan, hän ui yli 250 metriä, kunnes vain pysähtyi. Turvasukeltaja tietysti nosti miehen heti pintaan, mutta toisin kuin yleensä tajuttomuuden iskiessä, tämä ei palannutkaan tajuihinsa tai alkanut hengittää. Lähes kymmenen minuutin elvyttelyn jälkeen mies lopulta virkosi, mutta kuka tietää kuinka lähellä tuossa oltiin vakavaa asidoosia ja koomaa? Hän kertoi olleensa tavallaan tajuissaan, mutta ei halunnut hengittää, koska uskoi kaverinsa "kusetavan" kun tämä kehotti hengittämään ja yrittävän

hukuttaa häntä. Sanomattakin selvää että asianomaiset säikähtivät melko perinpohjaisesti, enkä painajaismaisia hallusinaatiokuvauksia kuunnellessani toivonut itse kokevani samaa. Jos välttämättä hapella haluaa moisia leikkejä tehdä, niin kannattaa sitten pysyä ainakin melko järkevissä tuloksissa eikä ylittää "tavallista" tulostaan moninkertaisesti... Samat varoitukset pätevät mahdollisiin suunnitelmiin tehdä syvyyskelluksia nitroksilla

jne. Vaarana ei ole vain hapen osapaine, vaan ennenkaikkea hiilidoksidi sekä se, että hengitysrefleksiin ei voi luottaa ollenkaan. Ripely's Believe it or Not ohjelmaa lainaillakseni: Don't do it!

Simo Kurra

Vapaaasukelluskelkka. Kuva Simo Kurra.

Sukellusmatka Sisiliaan

Aloitimme tämän vuoden kesälomamme heinäkuun alussa sukellusmatkalla Sisiliaan. Matkan järjestelyt oli tehty hyvissä ajoin kevättalvella. Lennoiksi olimme valinneet netistä Lufthansan yhteyden Helsinki-München-Catania. Auton vuokrasimme myöskin netin kautta paikalliselta autovuokraamolta. (www.sbc.it). Sukelluskeskuksen valinnassa tyydyimme aurinkomatkojen suositukseen vaikka emme aurinkomatkoja käyttäneetkään. Lähes joka kylästä Italian rannikolta kyllä löytyy sukelluskeskus, mutta läheskään kaikissa ei puhuta englantia. Diving Capo Taormina osoittautui asialliseksi ja asian-
tuntevaksi sukelluskeskukseksi ja

saimme erittäin hyvää palvelua juuri tarpeidemme mukaisesti. Alustavasti olin kysellyt sähköpostitse (divingcapotaormina@infinito.it) hinnan 10 sukelluksen sukelluspaketille neljälle sukeltajalle, mutta lopulta sukelsimme kuitenkin vain 9 sukellusta. Vaikka paketista oli sovittu, saimme kuitenkin sukeltamattomasta sukelluksesta alennuksen. Majoitukseksi halusimme huoneiston ja valintamme osui saksalais-talialaisen Claudio Sculerin vuokraamaan kolmioon Taorminassa (kaksi makuuhuonetta ja keittiö-
olohuone yhdistelmä, www.residenceschuler.com). Huoneiston sai kuitenkin vuokrattua vain viikon jaksoissa (la-la) ja

matkamme pituus oli 8 yötä, joten viimeiseksi yöksi varasimme sitten vielä hotellin.

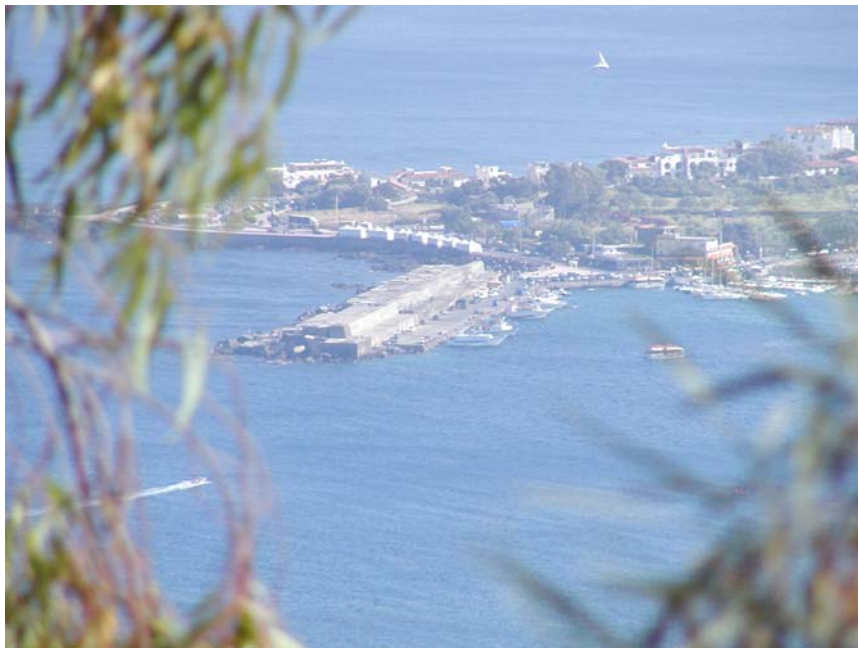
Huoneiston terassilta oli suora näkymä Naxoksen laituriin, jossa sukelluskeskuksen tukialus majaili, mutta matkaa kuitenkin kertyi autolla muutama kilometri.

Pysäköintipaikan löytäminen oli Sisiliassa autoilun hankalimpia puolia, vaikka myös liikennemerkkien seuraaminen ja ymmärtäminen oli välillä haastavaa. Eksyimme autolla mm. Taorminan kapeimmalle tielle (1,9 m) ja se olikin oiva tapa raaputtaa vuokra-auton sivupeiliä talon seinään.

Sukelluskeskuksen tukialus oli

mukava ja väljä, kun sukelluskeskuksella ei paljonkaan muita vieraita ollut. Sukellukset oli järjestetty niin, että sukelluksille lähdettiin kello 9 satamasta ja samalla retkellä sukellettiin periaatteessa aina kaksi sukellusta. Sukellusten välissä tarjoiltiin keksejä Nutella-suklaapähkinä tahnaan dipattaviksi "Nam".

Ensimmäisenä sukelluspäivänämme (sunnuntai) mukana oli lisäksi kuuden italialaisen sukeltajan ryhmä. Tuona päivänä osallistuimme kuitenkin vain toiselle sukellukselle, koska halusimme etsiä huolellisesti oikean painojen määrän. Meillä oli mukana omat sukellusvarusteet, paitsi pullo ja painot, mutta koska emme juuri niillä varusteilla olleet

Naxoksen laituri. Kuva Jari Leppäkoski.

ennen Välimeressä sukeltaneet, oikean painomäärän etsiminen oli olennainen juttu. Sukelluskeskuksella oli tarjolla 10 ja 15 litran 200 bar pulloja DIN-venttiilillä, sankaliittimiä varten oli kyllä sieluja tarjolla.

Perheemme mukana oli kaikilla sukelluksilla opas. Koska Paulan PADI jr OWD syvyysraja on vielä max. 12 m suunniteltiin kaikki sukelluksemme tämän mukaan. Sukeltamamme kohteet ja niiden sijainti on merkitty oheiseen karttaan. Tuo syvyysraja vähensi mahdollisten kohteiden määrää ja juuri useampia matalia kohteita tällä sukelluskeskuksella ei olisi ollutkaan. Vaativampiakin kohteita olisi ollut tarjolla, myös Nitrox ja

tekniikkasukellusta.

Sukelluskohteesta toiseen merenpohjan karuus vaihteli jonkin verran, mutta melko hyvin hauskaa nähtävää löytyi joka paikasta. Tyypillistä eläimistöä olivat pienehköt kalat (jokunen barracudakin nähtiin), mustekalat, mureenat ja monenlaiset meritähdet. Alueella on myös koralleja, mutta korallit ja kalat ovat tropiikkia värittömpiä. Näkyvyudet vaihtelivat 10 ja 20 metrin välillä.

Lomakohteena Sisilian Taormina oli siinä mielessä mukava, että sukellusten lisäksi muutakin tekemistä ja näkemistä riitti vaikka kuinka paljon (Paula: Uimarannat olivat hiekkaa paitsi joillain oli isompia

Tukialus. Kuva Jari Leppäkoski.

kiviä, näköalat olivat kauniita ja näimme paljon hienoja kukkia, "Wau"). Ravintoloiden hintataso oli suurinpiirtein samaa luokkaa Suomen hintatason kanssa, mutta jos viitseliäisyyttä kokkaukseen olisi riittänyt niin olisi päässyt nauttimaan Suomea edullisemmasta hintatasosta. (Paula: Italialainen jäätelö oli tosi hyvää, "nam nam").

Kokemuksemme Italiasta sukellusmaana ovat olleet kahden sinne tekemänne sukellusmatkan perus-

teella varsin positiivisia ja varmasti suuntaamme sinne vielä useammankin kerran sukelluslomalle.

***Jari, Helena, Leo ja
Paula Leppäkoski***

Tärkeitä puhelinnumeroita

ei nettiversiossa

YHTEYS puhelin kotiin, töihin ja gsm **TIEDOT**

---

ei nettiversiossa

ei nettiversiossa

2

Kuva Simo Kurra.